

63

19. júní

L Ö G

um ráðstafanir út af fjárþröng hreppsfélaga.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Hreppsfélag, sem er í svo mikilli fjárþröng, að það telur sér ekki fært að standa í skilum, getur snúið sér til atvinnumálaráðherra um aðstoð eftir lögum þessum, ef ætla má, að ekki greiðist úr í náinni framtíð.

2. gr.

Beiðni um aðstoð, sem í 1. gr. getur, skulu fylgja nákvæmar skýrslur um eignir og skuldir hreppsfélags, hvern arð eignir gefa, hvaða veðbönd hvila á þeim, hvernig skuldum er fyrir komið, af hverju þær stafa, hve mikið af þeim er fallið í gjalddaga, hversu þær eru tryggðar og annað, sem telst skipta máli, er athuga skal nákvæmlega fjárhag hreppsfélags.

Ennfremur skal fylgja beiðni afrit af síðustu skattskrá og niðurjöfnunarskrá og greinargerð hreppsnefndar um, hverjar aðalástæður séu til fjárþrotanna.

3. gr.

Nú hefir ráðherra borizt beiðni samkvæmt 2. gr., en hann telur fjárhag hreppsfélagsins þannig, að það geti uppfyllt skyldur sínar án aðstoðar, og synjar hann þá um aðstoðina og færir rök fyrir.

4. gr.

Nú hefir ráðherra borizt beiðni samkvæmt 2. gr., sem hann telur bera með sér, að svo sé ástatt um hreppsfélagið sem í 1. gr. getur, og skipar hann þá mann til þess að vera til aðstoðar hreppsfélagi eftir því, sem lög þessi mæla fyrir.

5. gr.

Aðstoðarmaður hreppsnefndar, sem um ræðir í 4. gr., skal kynna sér nákvæmlega allan hag hreppsfélags og athuga nákvæmlega í samráði við hreppsnefnd, hvort fjárhagsörðugleikunum verði af létt með því að draga úr gjöldum eða auka tekjur eða hvorttveggja. Telji aðstoðarmaður það fært án þess að vanræktar séu skyldur hreppsfélags eða íbúum þess íþyngt um of, skal hann bera málið undir hreppsnefnd og senda það síðan ráðherra ásamt tillögum sín-

um og hreppsnefndar. Ráðherra sker þá úr, hvort fylgja skuli tillögum aðstoðarmanns að nokkru eða öllu leyti eða hvort hreppnum skuli látin í té frekari aðstoð eftir lögum þessum.

63
19. júní

6. gr.

Nú verður ekki bót ráðin á fjárhagsörðugleikum hreppsfélags með þeim hætti, sem í 5. gr. getur, og skal þá aðstoðarmaður reyna að koma á samkomulagi milli hreppsnefndar og skuldheimtumanna hreppsfélags um greiðslu skulda með eða án greiðslufrests og með eða án eftirgjafar eða vaxtalækkunar. Í þeim tilgangi getur aðstoðarmaður kallað saman skuldheimtumenn eða umboðsmenn þeirra þar sem hentast þykir. Á fundi þeim skal liggja fyrir nákvæm skýrsla eins og segir í 2. gr. Ef samkomulag næst milli aðilja á fundinum eða á annan hátt, er málinu lokið.

7. gr.

Nú heppnast aðstoðarmanni ekki að koma á samkomulagi samkvæmt 6. gr., en hann telur, að hreppsfélag geti uppfyllt þá skilmála, sem í boði voru, og skal þá bera málið undir ráðherra eftir reglum 5. gr., og sker hann úr.

8. gr.

Ef samkomulag hefir ekki náðst samkvæmt 6. gr. og málið er ekki útkljáð samkvæmt 7. gr., skal aðstoðarmaður í samráði við hreppsnefnd semja yfirlit yfir þau gjöld, sem hreppsfélag getur komizt af með minnst, og þær tekjur, sem fært þykir að afla eftir gildandi lögum, án þess að íbúum þess sé íþyngt um of. Yfirlit þetta, með umsögn hreppsnefndar, sendir aðstoðarmaður skuldheimtumönnum hreppsfélags, þeim er það varðar, í ábyrgðarbréfi, svo og þeim, sem í ábyrgð kunna að vera, ásamt tillögum sínum um, hversu skuli fara um þann hluta skuldanna, sem yfirlitið sýnir, að ekki getur orðið greiddur eins og þá er ástatt.

9. gr.

Í tillögum eftir 8. gr. getur aðstoðarmaður lagt til:

- a) eftirgjöf skulda að nokkru eða öllu leyti,
- b) greiðslufrest um ákveðinn tíma,
- c) vaxtalækkun eða brottfall vaxta,

allt eftir því, sem hann telur óhjákvæmilegt með hliðsjón af fjárhag hreppsfélags.

Í tillögunum skal farið eftir 82.—89. gr. skiptalaga 12. apríl 1878 að því leyti, sem þær eiga við. Skuldir við önnur hreppsfélög teljast ekki forgangsskuldir, nema veð sé fyrir.

10. gr.

Nú er skuld tryggð með veði, og skal þá selja veðið eftir fyrirmælum 87. gr. skiptalaga 12. apríl 1878, eins fljótt og við verður komið og áður aðstoðarmaður gerir tillögur eftir 8. og 9. gr. Ráðherra getur, ef aðstoðarmaður leggur það til,

63 krafizt þess, að veðið verði lagt hreppsfélaginu út fyrir hæsta boð, sem uppboðs-
19. júní ráðandi tekur gilt, og þá einnig ákveðið greiðsluskilmála, enda verði uppboðs-
andvirðið tryggt með veði í eigninni og ábyrgð sýslusjóðs.

Þegar svo stendur á sem segir í þessari grein, greiðast hvorki innheimtulaun af söluandvirði né gjöld til sýslusjóðs.

Fasteignir hreppsfélags, sem ætlaðar eru til almennra afnota, skulu virtar af 2 mönnum, og nefnir veðhafi, sem hlut á að, annan, en hreppsfélag hinn, en vilji veðhafi ekki nefna virðingarmann, skal ráðherra gera það. Verði ágreiningur um matsverðið, sker ráðherra úr, og skal þá með samskonar skilyrðum og áður segir hreppsfélaginu afhent fasteignin fyrir það verð.

Það, sem umfram er veðskuldir, ákveðnar samkvæmt því, er í greininni segir, er heimilt að strika út í veðmálabók.

11. gr.

Nú samþykkja skuldheimtumenn, sem ráða yfir meiri hluta skulda, sem tillögur aðstoðarmanns ná til, að ganga að því, sem í tillögunum greinir, og er það þá bindandi fyrir hina skuldheimtumennina. Atkvæðisrétt eiga þeir einir, sem úrslit atkvæðagreiðslunnar snertir fjárhagslega.

Skuldheimtumenn, sem ekki hafa komið svari sínu til aðstoðarmanns áður 3 mánuðir eru liðnir frá því hann afhenti tillögur sínar á póst, teljast samþykkja þær.

12. gr.

Nú fæst ekki fullnægjandi samþykki skuldheimtumanna samkvæmt 11. gr., og sendir þá aðstoðarmaður skjöl málsins til ráðherra ásamt skýringum sínum. Ráðherra leggur síðan úrskurð á málið, að fengnum nánari upplýsingum, ef hann telur þeirra þörf.

13. gr.

Í úrskurði þeim, sem í 12. gr. getur, er ráðherra heimilt að ákveða:

- a) að skuldir skuli gefnar eftir að nokkru eða öllu leyti,
- b) að skuldir skuli greiðast á ákveðnum fresti,
- c) að vextir skuli lækka eða falla niður,

allt eftir því, sem hann telur óhjákvæmilegt með hliðsjón af fjárhag hreppsfélags.

Ákvörðun þá, sem um ræðir í a-lið þessarar greinar, má ráðherra þó því aðeins gera, að

- a) skrifstofustjórinn í atvinnumálaráðuneytinu, sýslumaður hreppsfélags, er hlut á að, og hagstofustjórinn telji, að hinnar eftirgefna skuldir séu að mestu eða öllu leyti tapaðar með hliðsjón af gjaldgetu og framtíðarhorfum, enda sé ekki framfar gengið í eftirjöfum en embættismenn þessir eru sammála um að leggja til,
- b) ríkissjóði sé gert að greiða allt að 10% af hinu eftirgefna,
- c) hlutaðeigandi sýslusjóði sé gert að greiða helming móts við ríkissjóð af hinu

efftirgefna, nema ráðherra telji, að fengnum upplýsingum, fjárhag sýslu-
félags svo þröngan, að greiðslan verði því til verulegs hnekkis.

63
19. júní

14. gr.

Eignir hreppsfélags verða ekki teknar til gjaldþrotaskipta.

15. gr.

Aðför eða kyrrsetning getur ekki farið fram hjá hreppsfélagi, sem leitað hefir aðstoðar eftir lögum þessum. Þó má veðhafi í fasteign gera aðför.

16. gr.

Meðan stendur á ákvörðunum þeim, sem lög þessi ráðgera, ber aðstoðar-
manni og hreppsnefnd, að viðlagðri ábyrgð að lögum, að sjá um, að í fjármál-
efnum hreppsfélags sé ekkert aðhafzt, sem rýri möguleika skuldheimtumanna til
að fá greiðslu. Fyrir því má ekki inna af hendi önnur gjöld en þau, sem þarf til
að halda uppi lögboðinni starfsemi svo að sémilegt sé, eða sammingsbundnar
greiðslur af fasteignaveðslánum og forgangsskuldum.

17. gr.

Þóknun aðstoðarmanna hreppsfélaga eftir lögum þessum greiðir ríkissjóður
eftir reikningi, sem ráðherra úrskurðar.

18. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Magnús Guðmundsson.